

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**ЗБІРКА НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**"ЗЕМЛЕУСТРІЙ І ТОПОГРАФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО
ВІДНОВЛЕННЯ"**

8-10 березня 2023 р.

м. Київ, Україна

УДК 332.3:528.93:355.01

ББК 65.32-5

Друкується за рішенням Вченої ради факультету землепорядкування Національного університету біоресурсів і природокористування України, протокол № 8 від 16 березня 2023 року

Рецензенти:

Дорош О.С. - доктор економічних наук, професор;

Кошель А.О. - доктор економічних наук, доцент;

Новаковська І.О. - доктор економічних наук, доцент.

Землеустрій і топографічна діяльність в умовах війни та післявоєнного відновлення. Збірка наукових праць Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції (м. Київ., 8-10 березня 2023 р.) / За загальною науковою редакцією проф. Ковальчука І.П. К.: Вид. центр НУБІП, 2023. 134 с.

У збірці наукових праць висвітлені результати досліджень, присвячених питанням ролі землепорядкування і топографо-геодезичних вишукувань у вирішенні завдань відбудови уражених і зруйнованих російськими агресорами в період неоголошеної України війни поселень, об'єктів інфраструктури, сільськогосподарських і лісогосподарських угідь, гідротехнічних і промислових споруд, природозаповідних та інших об'єктів.

Для фахівців у сфері геодезії та землеустрою, екологів, географів, працівників аграрного сектору, природоохоронних установ, органів місцевого самоврядування.

За зміст публікацій, достовірність викладених наукових фактів відповідальність несуть автори.

ISBN 978-617-8351-07-6

Відповідальний за макетування і друк: **доц. Бутенко Є.В.**

©Колектив авторів

© Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2023

УДК 711.2(4)

ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ: ДОСВІД ЄВРОПЕЙСЬКИХ ДЕРЖАВ

Кизило К.С., студентка, 1 курс магістратури, спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій», Національний університет біоресурсів і природокористування України

Науковий керівник – Гунько Л.А., кандидат економічних наук, доцент кафедри землевпорядного проектування

За рік повномасштабної війни на нашій території значною мірою постраждали земельні ресурси, міста, інфраструктура і в першу чергу – самі люди. Не один рік знадобиться для відбудови України по всій її площі - 603 700 км². У післявоєнний період актуальним буде впровадження зарубіжного досвіду щодо планування і розвитку територій міст і сіл.

З ухваленням Закону України від 17.06.2020 № 711-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель», який набрав чинності 24 липня 2021 року, територіальні громади отримали новий інструмент управління територією – комплексний план просторового розвитку території територіальної громади - це одночасно містобудівна документація на місцевому рівні та документація із землеустрою, що визначає планувальну організацію, функціональне призначення території, основні принципи і напрями формування єдиної системи громадського обслуговування. Комплексний план просторового розвитку території територіальної громади – це:

- документ, що регулює питання розподілу, використання та охорони земель усіх форм власності;
- основа для інвестицій у будівництво, використання територій, реалізації проєктів громади;
- можливість врахування інтересів усіх верств населення громади.

Просторове планування використовується органами державної влади та місцевого самоврядування для впливу на майбутнє розташування та розподіл

територій, розміщення населення та здійснення/ведення різних видів діяльності у просторі. Таке планування потрібне для збалансування потенційно конкуруючих потреб економіки, суспільства та збереження навколишнього середовища.

Якщо брати за основу зарубіжний досвід ЄС, то отримаємо Європейську концепцію просторового розвитку (англ. European Spatial Development Perspective, ESDP), що була затверджена й ухвалена в 1999 р. у Потсдамі неформальною Радою міністрів з просторового планування тоді ще 15-ти країн-членів ЄС.

Суттєвою ціллю ESDP є посилення інтегрованості й взаємного доповнення стратегій просторового розвитку країн ЄС. При цьому різноманіття європейських регіонів оцінюється як здобуток, який варто зберігати й розвивати далі. Наступна ціль європейської політики просторового розвитку – це досягнення сталого й збалансованого розвитку.

Якщо брати концепції ЄС щодо просторового розвитку, то будуть стояти 3 цілі :

- просторове, економічне й соціальне згуртування,
- збереження природних основ для життя та культурної спадщини й управління ними,
- збалансована конкурентоспроможність європейського простору.

У найближчому майбутньому, коли Україна здобуде членство в Європейському Союзі, ми візьмемо їхню філософію щодо просторового розвитку й розвитку структури поселень:

- створення збалансованої та поліцентричної системи міст і нові відносини між містом і селом;
- забезпечення рівноцінного доступу до інфраструктури й знань;
- сталий розвиток, розумне управління та охорона природи й культурної спадщини.

Серед суттєвих інструментів європейської політики просторового розвитку насамперед варто згадати Європейську мережу спостереження за територіальним розвитком ESPON - це програма держав-членів ЄС, а також держав поза межами ЄС, яка отримує сприяння Європейської комісії в рамках цілі Європейського фонду регіонального розвитку (ERDF) з Європейського територіального співробітництва (ETC).

Програму спрямовано на підтримку спільних транснаціональних проєктів дослідних інститутів і закладів на теми просторового розвитку на території всієї Європи. Для всіх країн-членів ЄС і країн-сусідів ЄС, ґрунтуючись на наукових основах, з погляду європейської перспективи збираються й аналізуються

статистичні дані з просторового розвитку по всій території Європи. Результати поширюються у вигляді 12 політичних консультацій для подальшого формування політики просторового розвитку для території ЄС.

Внаслідок військової агресії РФ в Україні доведеться відбудувати зруйновані села та міста, і оскільки ми прагнемо відійти від східного сусіда і наслідків минулого ХХ століття, то варто врахувати європейський досвід планування і розвитку територій. Наявність досконалого плану перспективного розвитку територій допоможе уникнути можливих суспільних конфліктів щодо використання територій.

Просторове, економічне й соціальне згуртування, збереження природних основ для життя та культурної спадщини й управління ними, збалансована конкурентоспроможність європейського простору, ось що потрібно взяти за ціль.

Список використаних джерел:

1. Закон України від 17.06.2020 № 711-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель» – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text>;

2. Закон України від 28.04.2021 № 1423-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин» – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1423-20#n1474>;

3. Проф. д.-інж. Тео Кьоттер. Управління землями й розвиток ринку землі: правові засади, інструменти, програми й можливості сприяння в ЄС / Проф. д.-інж. Тео Кьоттер; Боннський університет. 2023.